

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 47. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 27-го лютого, 1937.

VOL. XLV. No. 47. Jersey City, N. J., Saturday, February 27, 1937. THREE CENTS

БОРА ВИСТУПАЄ З НОВИМ ПЛЯНОМ ПРОТИ ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бора виступив проти плану президента Рузвельта щодо реформи федерального судництва, подаючи план поправки американської конституції в тому напрямку, щоб стежити дістати владу вирішувати економічні й суспільні проблеми в їх межах. Стейти мають дістати цю владу на основі права вирішувати, що маєтись розуміти під „властивим процесом” у 14-тій поправці до американської конституції.

Не дивлячись на те, що проект Бора не покриває властиво всі проблеми, обнятої проектом президента Рузвельта, всі признали, що, як конгрес займеться цим проектом, проект президента піде на другий план.

Тимчасом президент Рузвельт напірав на сенаторів, щоби вони старалися ухвалити його план якнайскорше.

БОРотьБА ЗА „СИДАЧИЙ СТРАЙК”

ВАШИНГТОН. — З різних частин краю приходять вісті про боротьбу, що її викликає справа „сидячого страйку”.

У Санта Моніка, в стеїті Каліфорнія, відділ поліції з 350 людей, узброєних у машинній крісі, оточив 343 страйкарів, що від трьох днів засіли були в фабриці летничого порту Догласа, і заставили їх здатися. Страйкарів арештовано.

У Філадельфії поліція викинула з кравецької фабрики Г. Дарова 60 страйкуючих робітників, що сиділи в фабриці. Страйк почався з особистих жалоб. З часом частина робітників погодилася вертатись до праці, але ті, що не погодилися, засіли в фабриці й не допускали до роботи.

Губернатор стеїту Конетикот, Грос, заявив групі юнінних провідників, котрі прийшли до нього на конференцію в справі страйку робітників на електричних лодках, що він ніколи не допустить до „сидячого страйку” в тім стеїті.

Страйкуючі робітники підприємства Фенстіл Металурджескел Корпорейшен у Норт Шікаго, що зайшли були до фабрики підприємства ще 17-го лютого, відкинули пропозицію стеїтового уряду згодитися на мовчальне признание їх юнії, а замість цього зажадали виразного признание юнії.

ПРОЦЕС ПРОТИ РЕСТОРАННОГО РЕКЕТІРСТВА.

НЮ ЙОРК. — На процесі проти шайки ресторанних рекетірів, що ведеться в місцевім стеїтовім суді, почали адвокати оборони предкладати відводних свідків.

Почали з доказування, що Ейба Борсона, урядовця 302-го відділу юнії кафетерійних робітників, убили дня 11-го листопаду 1933-го року генгстери, наняті підприємцями, котрим не подобалися заходи коїло організації робітників.

МОРД ЧИ САМОГУБСТВО?

ПАМ СПРИНГ (Каліфорнія). — Д-р Олівер, покликаний до мешкання Гомфія Пірсона, автора фільмових сценаріїв, повідомив поліцію, що він застав свого пацієнта вже неживим. Лікар і поліція ствердили, що Пірсон погіб від революверової кулі, що попала йому в серце. Поліція знайшла в хаті ще одну кулю, що попала в стелю. Поліція знайшла там три револювери. Обі кулі були вистрілені з того самого революверу.

Начальник поліції думав зпершу, що має до діла з самогубством, але потім став в цю теорію сумніватися, коли служба зізнала, що Пірсон сварився з жінкою. Поліція віддала паню Пірсон до шпиталю, щоби вона вийшла з атаки гістерії, та поставила над нею сторожу як над важним свідком.

ПІМАЛИ НЕБЕЗПЕЧНОГО БАНДИТА.

АРМОНК (Ню Йорк). — Трьох місцевих поліцаїв піймало трьох людей, котрі напали були на „Нордерн Вестчестер Бенк” у Катона, Ню Йорк, 5 миль звідтіля, та забрали з нього 17,000 доларів. Коли поліція стала відбирати відтиски пальців арештованих, один з них признався, що він називається Мерл Вандербуш, та що за ним пошукує вся федеральна поліція.

МАЛИ ВИКОНУВАТИ КАРУ СМЕРТІ НА ЖІНКАХ.

СПРИНГФІЛД (Ілінойс). — Губернатор цього стеїту помилював паню Милдред Болтон та паню Міні Мичел, що були засуджені на смерть та мали бути післані на електричне крісло. Губернатор перемінив кожній з них кару смерті на в'язницю 199 літ, себто досмертну.

Зате губернатор не помилював Руфа Свейна й Алена Мичела, чоловіка пані Мичел, і вони підуть на електричне крісло.

ЩОЙНО ВЕРТАЄТЬСЯ ЗІ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

Прикордонна сторожа в Кулачії, повіт Снятин, приарештувала під замітом нелегального переходу кордону з Румунії до Польщі польського горожанина Мих. Сарлея. Сарлей оповідає, що 1916 р. поїхав до російського полону й від того часу блукав по світі, а тепер щойно вертається до краю по 20 роках. Останніми часами довгий час жив у Кишиневі, але румунські власті не дали йому права побуту.

ПРОЦЕС, ЩО ТРИВАВ 5 ЛІТ І МАВ 7 ПРИСУДІВ.

Ще 1932-го р. на вантажному дворі в Кракові при вантажуванні військової зал. вагона потрутив дипль. капітана Ю. Зарембу. Від удару капітан З. зломив кість на правому рамені й склотив праву долоню. По 6 тижнях недуги й лікування, капітан вніс скаргу проти ПКП за заплату відшкодування в квоті 6,200 зл. Процес тривав 5 літ і мав 7 присудів, у тому 3 присуди окружного суду, 2 апеляційного й 2 найвищого. Вкінці останнім присудом капітанові признали згадану суму. Самі відкоти за 5 літ є 2,211,32 зл., а кошти спору — 1,939,26 злотих.

УКРАЇНСЬКА ФРИЗЕРНЯ В ПАРИЖІ.

Відкрили українську голярню в Парижі, на рю де л'Експозиціон Парі-Уд. Ця фризерня повідомляє в часописах, що для українців та українок працює по знижених цінах.

БУРЕВІЙ СХОПИВ ПАСТУХА І ВІВЦІ.

Недалеко Катарро в Італії зірвався одного дня такий жакхливий буревій, що він схопив в однім менті пастуха, який пас на полонині вівці, і кинув ним на брик гори віддаленої 300 м. Кіньканатів овець мали поломані ноги. Пастух вийшов ціло. Буревій накоїв у цілій околиці величезні шкоди.

ПОМЕР ОСТАННІЙ РУМУНСЬКИЙ НЕВІЛЬНИК.

У Севлені під Яссами помер Павло Бологан, останній у Румунії чоловік, що його закупили як невільника до польних робіт за турецьких часів. Бологан дожив 126 літ. Насадки рідні, якої він був „власністю”, занялися його похоронами.

МАСОВІ АРЕШТУВАННЯ НАД СОВЕТСЬКИМ КОРДОНОМ.

Функціонари слідчого відділу з Тернопілля перевели ревілью в Токях над Збручем і арештували кількадесят осіб, які закидають, що вони мали звязки з людьми з другої сторони Збруча та діставали бібулу.

28,399 БУДИНКІВ ЗГОРІЛО В ПОЛЬЩІ МИНУЛОГО РОКУ.

Заведення Взаємних Обезпечень устийдують, що минулого року було 17,576 зголоше-них пожеж, підчас яких згоріло 28,399 будинків. Цифра відшкодувань є понад 20,200,000 злотих.

УКРАЇНСЬКЕ ШКІЛЬНИЦТВО НА ЗАКАРПАТТІ.

Українське шкільництво на Закарпатті (ЧСР) зросло від 1920 року 45,17%, а чеське 654,54%. В 1920-му році на Закарпатті (ЧСР) було українських народних шкіл 321, а чеських 22. Від 1920-го р. число українських шкіл зросло там у 145, а чеських у 144. Зріст у відсотках такий: українські школи зросли 45,17%, чеські 654,54%. На початку шк. року 1936-37 було там українських народних шкіл 466 з 617 класами й з 21,792 учнями. Горожанських шкіл є: українських 19 з 120 класами; 4,762 учнями; чеських 19 з 94 класами й 3,439 учнями. Ойже — 447,000 українців має 466 народних і 19 горожанських шкіл; а 34,000 чехів має 166 народних і 18 горожанських шкіл.

ЗА НЕНАРОЧНЕ СПРИЧИНЕННЯ СМЕРТІ ДИТИНИ.

Перед любинським окружним судом засів лікар Суспільної Обезпечальні в Любінській д-р І. Мендревич обвинувачений за те, що впорсненням морфії 11-літній Басі Волинській спричинив смерть дитини. Знавці-лікарі, д-р Пйотровський і д-р Жураковський заявили, що впорснення морфії в малих дітей є неопускальним. Зате погляд лікарського відділу краківського університету в цій справі звучав інакше. В деяких випадках можна користуватися впорсненням морфії й в дітей. Під час розправи любинські знавці вже категорично не піддержували свого попереднього погляду. Окружний суд ствердив, що обвинувачений лікар спричинив ненароком смерть згаданій дитини і засудив лікаря на один рік в'язниці.

ВОВКИ РОЗДЕРЛИ СЕЛЯНИНА І КОНІ.

Семен Луканюк зі Старого Лисця вертався ніччю з суботі на вівділю саними зі Станіславова домі. Луканюк продав у Станіславові два сажі дерева. Вечором на вертаючій зі Станіславова між Крехівцями і Лисцем напали голодні вовки. Коні зачали шалено втікати. Але вовки догнали їх і роздерли на місці. Рано ввечері знайшли на дорозі сліді крові та залишки кістей жертв.

ВОВКИ КИДАЮТЬСЯ НА ПСІВ.

Останній хвіля морозів вигнала дичину з лісів. У Новгородчині селяни держать псів по хатах, бо вже були випадки, що голодні вовки роздерли кілька псів, що пильнували загород.

„САША-ТОВІС” ПЕРЕЙШЛО НА ВЛАСНІСТЬ ГІПЕРІВЦІВ.

Найбільше віденське фільмове підприємство „Саша-Товіс” перейшло в значній своїй частині в руки німецького капіталу. Директором фільмового ателіє та відділу кольор-тажі іменували, інж. Герінга, брата прем'єра Герінга.

ЩЕ ОДНА РИМО-КАТОЛИЦЬКА КАПЛИЦЯ.

В Баріші коло Бучача на приліку Гутішніна, поляки будують нову каплицю.

УЧЕНИКИ ПОЛЬСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ НАПАЛИ НА РАБІНА.

В Городенці ученики польської гімназії напали на рабіна Шапіру. Старшому вже віком рабінові ледви вдалося оминати лобова. В цій справі веде слідство дирекція гімназії й слідчий відділ.

КОЛИ НАЙЧАСТІШЕ ВИБУХАЮТЬ ПОЖЕЖІ?

Перший раз ствердили, що відносно частіше вибухають пожежі в середу, а найгірше в вівділю, причім по містах гіршою від середи є п'ятниця. Найчастіше повстають пожежі між годиною 23-тою й 24-тою.

ГЕВІЙ МИМОВІЛЬНИМ УБИВНИКОМ.

Тома Катан, геавий громади Ланівц, повіт Тернопіль, приловив на крадіжці дерева в лісі якогось Антона Доскочинського. В суперечці геавий вдарив Доскочинського так нещасно люфкою стрільби в правий висок, що Доскочинський таки тої самої днини помер.

ВИБИЛИ ШИБИ В ПОЛЬСЬКІЙ КНИГАРНІ.

З Ковна повідомляють, що ніччю з 19-го на 20. січня невідомі люди камнем, оббитим ганчіркою, вибили велику виставову шибу в польській книгарні „Стелля”. Страти є понад 500 літів.

НЕ ВІЛЬНО ЦІЛУВАТИСЯ ПО ШКОЛАХ У ПОЛЬЩІ.

Боротьба з пошестами в школах змушує шкільні власті звернути увагу на поведінку дівчорі й молоді. Дітям не відібно пити зиймової води по заборах підчас великої перерви, щоб не перестудитися. Дівчатам заборонили цілуватися на привітання й прощання. Цілування переносили часто різні недуги. Не вільно також цілувати вчителю священиків і настоятелів шкіл у руки.

ГОЛОСНИКИ ЗАСТУПАЮТЬ МУЗЕЗІВ.

„Таймс” повідомляє з Сінгапору, що європейська цивілізація просякає щораз глибоше у найдавніші закутки світу. Цей вплив досягнув також і малайські острови. Вічний рух, темпо вулиці, автомобідеві трубки заглушують голос музезна, який накликає вірних до молитви. Прихильники магометанської релігії рішили боротись із цивілізацією авдісми модерними засобами. На чотирох головних мечетах Сінгапору заінстальовали сильні голосники. Ще недавно голос музезна чули всього у віддалі 100—200 м. від мечету, а тепер голосник перемагав шум і гамір міста на віддалі кількох кілометрів.

КАРЛО РАДЕК ТАКИ БУДЕ РОЗСТРІЛЕНИЙ.

МОСКВА. — В Москві вже отверто говорять, що як тільки закінчиться процес проти Бухаріна і Рикова, який є в стадії приготування, Радек таки буде розстрілений. Його ціле майно, включаючи меблі і книжки, сконфіскував уряд. Говорять також, що пані Крупская, вдова по Леніні, не зважаючи на заперечування Советів, таки знаходиться під поліційним надзором. Пі ніхто ніде не бачить і не може з нею скомунікуватися.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ ЖИДІВ В ПОЛЬЩІ.

ПАРИЖ. — Трьох визначних жидів з „Американ Джойнт Дистрибушен Коміті”, що їздили до Польщі, щоб на власні очі переконатися про положення польських жидів, заявили, що те положення справді надзвичайно важне. Вину приписували згадані жиди трьом причинам: зростові антисемітизму, бойкотові жидів і усунюванню жидів з різних професійних посад. На цю відомість жидівський запомоговий комітет в Америці відразу вислав \$250,000 на поміч жидам в Польщі.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ПОЇХАВ В УКРАЇНУ

МОСКВА. — Американський амбасадор Дейвис вибрався в товаристві своєї родини і кільканадцятьох спеціалістів в подорож по Україні, щоб шляхом безпосереднього контакту пізнати промислі і життя України. Наперед він поїхав до Харкова, щоб там побачити фабрики тракторів і локомотивів. Звідтам поїде на Запоріжжя, де є збудована американськими інжинірами і вивінована американськими машинами одна з найбільших там на світі — Дніпрелестан. Зі Запоріжжя амбасадор поїде до Днієцького Басейну, який доставляє половину Зуживаного Советами вугля. На кінець відвідає Ростов, в якому виробляють різничі машини.

НА МІСЦЕ ОРДЖОНІКІДЗЕ НАЗНАЧИЛИ МЕЖЛЮКА.

МОСКВА. — На місце нагло померлого комісара індустрії Орджонікідзе, про якого писали були деякі європейські часописи, що його скрито вбито, назначено Валеро Межлюка, що дотепер займав різні посади в заряді промислу, а також був заступником прем'єра комісарів. Межлюка відзначався тим, що в советській індустрії все старався наслідувати Америку. Правдоподобно тепер він вибереться з візитом до Америки, щоб ближче запізнатися з методами американського промислу і перенести їх живцем до Советів.

КУДИ МАНДРУЄ ЕСПАНСЬКЕ ЗОЛОТО.

ЛОНДОН. — Посол з консервативної партії, Маркус Семюел, написав листа до лондонського „Таймсу”, що він має незбиті докази, що те золото, яке вивіз з Еспанії лівий еспанський уряд до Лондону, замість того, щоб було зложено на конто новоутвореного „Еспанського Банку в Лондоні”, як було пляновано, зістало зложено в більшевічкім банку на ім'я певних одиниць. Супроти цього всі ті чеки, які виставлені на ім'я „Еспанського Банку в Лондоні” не мають покриття. Подібне мало статися з цєю посилкою золота, що пішла до Парижа.

АНГЛІЙЦІ ДАЛИ ЗВОДЯТЬ БОРОТЬБУ З „ЖОВТОЮ ПРЕСОЮ”.

ЛОНДОН. — В англійському парламенті продовжувало дебату над несовісною „жовтою” пресою, яка втручає свій ніс в приватне життя людей і публікує про них такі відомості, за які вправді важко потягнути перед суд, але які кидать тінь на честь даного чоловіка. Як приклад такого нечесного журналізму згадане в парламенті випадок, в якому одна лондонська газета помістила фотографію князя Кенту, підступом схоплену, коли він враз з одною знакомою дамою шов до френольога. Під фотографією була інсинуаційна приписка, що „княгиня Кенту лежить хора”. Англійська публічна опінія є так обурена на ту нечесну „жовту пресу”, що домагається закону, який обмежував би свободу преси.

ІТАЛІЙЦІ ЗАСТРІЛИЛИ РАСА ДЕСТА ДЕМТУ.

АДДІС АБЕБА. — Відділ італійського війська підступним наступом схопив етіопського революційного команданта раса Деста Демту, і перевівши його в воєнний суд, на місці розстріляв його. Рас Демту був зятем етіопського короля Гайлі Селасія. Його жінка є враз з королем за границею. Він сам остався в краю, щоб продовжати партизанську боротьбу з італійськими наїздниками. З приводу розстрілу раса Демту віце-король Етіопії Граціані вислав Мусоліному радісну депешу.

КАРЛО РАДЕК ТАКИ БУДЕ РОЗСТРІЛЕНИЙ.

МОСКВА. — В Москві вже отверто говорять, що як тільки закінчиться процес проти Бухаріна і Рикова, який є в стадії приготування, Радек таки буде розстрілений. Його ціле майно, включаючи меблі і книжки, сконфіскував уряд. Говорять також, що пані Крупская, вдова по Леніні, не зважаючи на заперечування Советів, таки знаходиться під поліційним надзором. Пі ніхто ніде не бачить і не може з нею скомунікуватися.

ТЯЖКЕ ПОЛОЖЕННЯ ЖИДІВ В ПОЛЬЩІ.

ПАРИЖ. — Трьох визначних жидів з „Американ Джойнт Дистрибушен Коміті”, що їздили до Польщі, щоб на власні очі переконатися про положення польських жидів, заявили, що те положення справді надзвичайно важне. Вину приписували згадані жиди трьом причинам: зростові антисемітизму, бойкотові жидів і усунюванню жидів з різних професійних посад. На цю відомість жидівський запомоговий комітет в Америці відразу вислав \$250,000 на поміч жидам в Польщі.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1917.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Vol. "Свобода": BERGER 4-0237. — Tel. V. H. COMSA: BERGER 4-1016.
B-0807.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

В Канаді належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адр.: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ТАНОК СМЕРТІ

За останній тиждень прийшло з Європи багато вісток, які свідчать, що європейський танок смерті йде весело вперед. Ідуть горячкові приготування до війни. Ідуть нестримні перегони в узброєннях.

Цим разом танок почався з Франції. Французький парламент ухвалив проект про національну оборону. Предложив проект уряд. Голосували за нього 408 голосів, проти 186. Комуністичні послі, ці непримиримі миротворці, всі голосували за проект. На його основі уряд має видати 19 біліонів франків тепер, а 19 біліонів ратами через 4 роки. Постановила такі видатки на „оборону“ Франція, що не платить своїх міждержавних довгів, головню Злученим Державам, та не має чим зрівноважити бюджету.

За Францією пішла французька прислужниця, Польща. Вона має видати за 4 роки біліон злотих на оборону, з чого половина має прийти з французької позички. Крім цього Польща має ще видати 264 мільйони злотих на „загальні економічні цілі“, з котрих більша частина має піти на „оборонні цілі“, себто армію.

Військова програма Німеччини передбачує річний видаток на військові цілі в сумі 12 біліонів 600 мільйонів марок.

Москва пустилася в перегони з річною сумою 12 біліонів доларів. Розвільяє думки про інтернаціоналізм, міжнародну солідарність робітників, вся енергія держави звернена на війну.

Іде нарешті Англія, що через довгі роки по війні не робила на „краєву оборону“ більших видатків. Уряд заповів, що він хоче видати протягом наближчих 5 років 7 і пів біліона доларів. Буде будувати нові військові кораблі, буде розвивати повітряну флоту: видно Англія вже не бачить забезпечення у своїм острові положенню.

Як тільки появляється вістка про плани нових зброєнь котроїнебудь держави, зараз держави, що в даний мент стоять по противним боці, підносять крик, що такі видатки мусять скінчитися господарським банкрутством цієї держави. Здавалося би, що, піднявши такий крик, вони будуть поступати інакше. Але за день-два дивись, а ту та сама держава, що запевняла про неминуче банкрутство збільшених видатків на зброєння, сама йде на такі самі видатки, не менше руйнуючі. І так ціла Європа пустилася в перегони в видатках на військові приготування, які, вони признають, мусять довести їх до економічної руїни. Страх перед економічним заломанням мусить довести європейські держави до війни. Так було перед світовою війною. Так буде й тепер.

ПОЛЬСЬКИЙ ГОЛОС ПРО НОВО-УНІЙНИЙ РУХ

(Надслане для „Свободи“ з Волині).

Українські землі, що опинилися тепер під Польщею, особливо ті, що були до світової війни під Росією, а під час війни під австрійсько-німецькою окупацією, були як відомо й підчас світової війни тереном, на якому поляки намагалися на всі лади вести польонізаційну свою політику.

А вдавалося їм це у великій мірі тому, що в австрійській армії, у штабі, що оперував на тих землях, було багато поляків. З українського боку вели протиакцію українські Січові Стрілки, а далі й полонені з Великої України, що як учителі вели по українських селах національно освідуючу працю. Ті праці ставили поляки всі можливі перешкоди. Що більше. Навіть польське католицьке духовенство поведло широку акцію, щоб перешкодити українській католицькій владі повести акцію привернення православних українців до католицтва. Це й було причиною, що відкликано тоді з Волині українського католицького єпископа д-ра Боцяна. Зате поляки намагалися повести свою власну католицьку акцію. І так польський єпископ Пшездзекський оснував при допомозі римської нунціатури у Варшаві т. зв. „всходньо-слов'янські обжондек“, щоб при його допомозі польонізувати українське населення. Інша справа, чи це йому вдалося. Але факт, що так було. Як і фактом є те, що іменованому Римом для цього обряду єпископові о. Миколі Чарнецькому не дають можливості розвинути акцію, а „каплани всходньо-слов'янського обжондеку“ підлягають польським єпископам, а не йому. Та й те не помагає. І ось тепер вже й самі поляки починають сумніватися в успіх своєї нової „місії“. В доказ цього наведемо переклад польської газети про цю справу.

Та звертаємо при тім увагу, що критичні помічання цієї польської газети проти унійного руху походять головню з цього, що цей рух не польонізує, що на думку редакції він повинен робити, але русифікує, себто звертає місцеве населення в сторону — Росії.

Ось і звідти походить властива критика. Але послухаймо голосу самої газети.

Що пише „Газета Полеска“? В польському повіті є кілька осередків, як Торокани, Любішів, Ольпін, де від якогось часу розвивається нова на східних землях польської держави акція місійна то є т. зв. „неоунійний рух“.

Рух цей розпочатий в 1923 році, а відданий під юрисдикцію римо-католицьких єпископів; носить назву руху „східно-слов'янського обряду католицької церкви“.

Від р. 1926 до 1935. підлягав цей обряд спеціальній комісії в Римі „Про Русія“, що була підпорядкована „Конгрегації для східних церков“. Комісія стала від 1935 р. звичайною агендою Державного Секретаріату у Ватикані.

В 1931 р. одержав цей східно-слов'янський обряд власного єпископа о. Миколу Чарнецького, редомпториста української народності, котрий зівстав рівночасно іменованій апостольським візитатором для парохій цього обряду на східних землях Польщі — з візком Східної Малополющі (це: Східної Галичини. — Ред.).

Цю місійну акцію ведуть серед „кресової“ людності спеціально вишколені місіонарі — зарекутовані зпосеред черців: єзуїтів, редемптористів, маріанів, та оо. студитів.

Тому, що та акція попри численні протести з польської сторони, є далі уперто ведена, вважаємо за потрібне поінформувати читачів „Газети Полескої“ чому з польської державного становища — ми уважали і вважаємо її за хибну і шкідливу.

Неоунійна акція (східно-слов'янський обряд) є відновленням давніших спроб злуки Західної і Східної Церкви. Від часу „Великої Схизми“ то значить від відорвання Східної Церкви від Риму, докнаного царгородським патріархом Михайлом Керуляком в 1054 році таких спроб, з яким таким частинним чи недовгим вислідом, було дві. В 1439 р. заключено Флорентійську унію, котра коротко тревала і без сліду загинула.

Другою була Унія Берестейська з 1596 р. котрої останком є греко-католицьке віроповідання у Східній Галичині.

Історія Берестейської Унії переконує нас як не мож краше, що створення „одної вісчарні під одним пастирем“ через організацію спеціального обряду — є непервне і нетривале, що воно не може принести користі римо-католицькій церкві, а для польської держави є жерелом несупокон, непорозуміння і внутрішніх боротьб.

Замість впровадити релігійну одиність — Берестейська Унія викликала серед української (русської) людності роздір, а ту її частину, котра поглибилася при Східній Церкві, настроїла ворожо проти унії та трохи попираючої її Польщі. Хмельницький підносячи повстання проти Польщі, проголосив себе „оборонцем православної віри“ та позикав симпатію Європи. Московський цар власне через цей роздор мав усе претекст мішати у внутрішні справи Польщі. Уже в 62 році по закінченню Берестейської Унії приказав польсько-державний інтерес звернути з хибної дороги, а виразом цього був Гадяцький Договір в 1668 р. котрий був цілком визначно вимірений проти Унії.

Вправді по закінченню поміж Польщею і Московщиною договору в Андрусові (1667 р.) і прилученню Києва до Москви — унія на східних землях піднеслася, але цей зріст був лише позірний, не запустив коріння — і через те саме вже не був тривалим.

Уже кілька років по першій розборі Польщі (1772 р.) уніяти на Білій Русі почали масово від унії відступати, а пастирі дуже часто давали навіть добрий приклад у тому — своїм овечкам... Некраше заховувалися унійські священники і на Волині, Україні та Поділлі. Колиж по третім розборі Польщі (1795 р.) Катерина II знесла своїм указом всі унійські єпископства з виїмком полоцького архієпископства — то властиво той законодавчий крок приноротився лише до зміни, котрі вже давно зашли у віроповідних відносинах східних провінцій Польщі.

Про переслідування унійців повстали фальшиві легенди (ось напр. „Макрина Мечиславська“ Словацького) — а тимчасом унія „на кресах“ у-

пала тихо, в якійсь понурій мовчанці, так, що тепер мало-хто навіть знає, чи була колись на землях польської республіки Унія Церков.

Одноточний опір, який ставили уніяти був на Холмщині по 1839 році, але боротьба та мала не так релігійний, як національний характер. Сполучення Підляшя боронилось проти православ'я як проти русифікації.

Як нетривалим була і є справа Унії може посвідчити от хочби становище унійців у Східній Галичині в часі російської інвазії під час світової війни.

Десятки унійських священників перейшли тоді на православ'я, мов гриби по дощі, коли православні парохії (до кінця квітня 1915 р. більше як 200) та відбувалися навіть спільні Служби Божі під головним цедебрантом православним єпископом Євлогієм.

— Отче картина цих часів... Що більше! Чейже є загально знаним, що вже по світової війни перейшли в Східній Галичині 30,000 унійців на православ'я, а понад 100,000 в сусідній Закарпатській Україні.

Чи ж варту покликувати знову до життя річ таку круху та нетривку та нетривалу? Чи ж варту витягати наверх опира без крові і тіла у новій формі східно-слов'янського обряду?

Старання, щоб воскресити нову Унійську Церкву, котра показала себе цілком неспосібною виконати ту місію, до котрої зістала колись покликана — ті старання мусять являтися у світі історичних фактів яко цілком безцільні. А з того ось який практичний висновок: нащо шукати злуки з православ'ям на тих самих дорогах, котрі досі ніколи не довели до бажаної мети?

Коли за часів короля Жигмонта Августа їхав кардинал Гозій до Риму — то цей король дав йому інструкцію у формі казки старинного грецького письменника Езопа про пса. Цей пс плив водою та держав в губі кусень мяса. Побачивши в воді відбитий другий кусень мяса — пусти в губи той свій кавалок, щоб зловити тамтой і так — взагалі втратив мясо. По думці короля була дійсним куснем мяса для Церкви Русь (Україна), а видуманим — Москва.

Та інструкція того мудрого

короля ані Гозія ані Рим не послушала.

І ось на східних землях („кресах“) польської держави бачимо нову спробу.

І не зважаючи на дуже незначні виследи місійної роботи, що число вірних східно-слов'янського обряду від 1927. року майже не збільшається (близько 20,000), що ті „навернення“ є дуже поверховні (коли парохіяни посвятаються з православним священником за треби), що безперестанно трапляються повороти до православ'я (як ось архимандрит Морозов, священник Каміньський, Ружицький, Шаснович, Тиховський і ін.). — всетаки місійну акцію ведеться уперто далі.

Ми не були би покликані до оцінки тої упертості чи її консеквенцій, коли би не одностійна акція східно-слов'янського обряду ведеться в російській мові!

На східних землях республіки, де на півночі у виленьським воевідстві живе білоруська людність, де на півдні у волинським воевідстві живе людність українська, і нарешті у нас на Поліссі, де людність у своїй переважній більшості різняється від матірнього пня лише діалектом і віроповіданням — там розвиваючи свою діяльність група, котра покляняється перш російською мовою і культують та отруєває їх незвичайною почитою.

Ми розуміємо, що той ново-унійний рух має на меті навернення не людності східних окраїн („кресів“) але Росії. Мусимо однак рішучо застеречися проти того роду експериментів на землях польської держави, на землях котрі є і будуть польські. (Благженній віруючі! — Наша зав'язка).

Самі творці ново-унійного руху стверджують, що під цю пору, „всі згідно бажанню собі, щоб кожна народність мала свою церкву цілком незалежну, автономну, автокефальну“. — А преці не годні вони зрозуміти, що польський державний інтерес не може допустити, щоб на землях вирваних зпід московського ярма „Альбертінська Обитель Атово Єзуїтів греко-слов'янського обряду“ видавала „молитвослови“ в російській мові.

Вся, що російське мусить зникнути зі східних окраїн Річипосполитої!

Акцію східно-слов'янського обряду мусимо уважати за таку, що веде до русифікації східних земель та до консервання російської культури на східних теренах.

Яко така — є та акція шкідлива і мусить бути зліквідована!

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ.

Шіаго, Ілл. — У виказі Коляди 47 від. ОДВ і МУН має бути подана сума \$73.40, а між жертводавцями: Н. Волковський.

Бостон, Масс. — В збірці на інвалідів має бути: О. Шафранська 50 ц.

ЦЕРКОВНО-НАРОДНІ СПІВАНКИ

під нотами на три і чотири голоси, зібрав і уложив о. Віктор Матюк.

ЧАСТЬ I: Пісні перед і по наші! 24 пісень зі св. Літургії. ЧАСТЬ II: Тропарі і Кондаки Воскресіння від 1. до 8. гласу; Прокімені Літургії від 1. до 8. гласу; Пісні і Вспівні; Пісні з Утрени. ЧАСТЬ III: Пісні великого поста; на Великдень з воскресної Утрени; Пісні на Пасху; Господні; Богородиці; Святя; Коляди.

Це є дуже практична книжка для дякоучителів. Друк нот є дуже чіткий. Ціна \$1.50.

Замовлення на С. О. D. не висилаємо. Пишіть до:

"СВОБОДА"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

М. О. Лейкін.

ПІД ЕСПАНСЬКИМ НЕБОМ

Гумористична повість.

(2)

— Я не знайшов, як по еспанськи називається носій, та зате знаю, як треба сказати, щоб відчинили двері. Затем собі, Глаши: „Агра устед ля пуерта“. Візник зветься „кочера“, однак, як зветься куферок не можу знайти. Перейді у вагоні зветься „берліна“. Це також дуже потрібне слово... берліна, берліна.

Поїзд минав кілька сіл, потім зупинився на стації Андай. Тут кондуктор зголосився, щоб забрати білети.

— Слава Богу, що вже незадовго будемо в Еспанії, — говорив Іванів. — Гітари, касталети, еспанські костюми... е-станочки в коротесеньких спідничках... Ага, правда... Чи ти не знаєш, яка найліпша еспанська страва?

— Відкиляж мені це знати?

— Зараз на першій еспанській стації мущу зажадати якоїсь еспанської страви.

— Знаю, що цигара дешеві в Еспанії, тож можеш собі купити цигар.

— Певно. Гітару, касталети, цигару й еспанський ніж куплю зараз, як тільки приїдемо до Мадриду. Лише як це я перевезу цигару через кор-

доси? — А від чогож я тут? Вже ти тим не журися. Привезу тобі дві скриньочки цигар.

— Якжеж це зробити? — Сподіюся, що не в куфрі відповіла, підсміхаючись Глафіра Семенівна.

— Адіє французочки! — кликнув Іванів до дівчат, що розносили воду, як поїзд став їхати зі стації до Іруну.

— За хвилину відемо на граничний міст, що має сто п'ятьдесять аршинів довжини — сказала Глафіра Семенівна.

При візді на міст стояли французькі воєнки в червоних штанах і келі, а з другого боку мосту були вже еспанські воєнки в сіро-синіх штанах і лякерованих трикутних капелюхах. На стаційному будинку були видні здалека написи: Посада, Вента.

— Посада, значить по еспанськи — буфет, а Вента — продаже вина — пояснював Іванів жінці.

— Я знаю, знаю, що ти навчився би навіть і по китайськи говорити, коби тільки пити та їсти — відізвалася жінка. — Та як треба кликнути носія, того не знаєш.

— А такі знаю, бо я вишукав у словарі та повторював собі всю дорогу. Зараз, зараз... Якжеж до чорта? Я забув, однак загляну до словаря — сказав збентежений Іванів і сягнув до Кишені за книжкою.

— Тепер уже запізно читати по словарі... Дай спокій... Таж якось дамо собі раду — здіймаючи скриньки із сітки.

Тимчасом до вагону вскочило кілька хлопчаків, що стали розхолопювати клунки. Глафіра Семенівна виривала усе клунки та кричала:

— Забірайтесь геть! Не треба нам вашої помічі. Нам треба старшого носія. Миколо Івановичу, замкниж уже цю книжку... Ще матимеш час учинитися еспанської мови під час подорожі.

— Зараз, зараз... Це вже треба нешаста, щоб забути слово саме тоді, коли воно найбільш потрібне! Геть! — скрикнув він на хлопців, показав їм п'ястук, а потім вишшов із вагону та став кликати: „Портер, портер!“

Однак ніхто не зголошувався. Шойно за хвилину приїшла якась стара жінка в короткій спідничці та чорних панчохах. Жінка ця стала говорити по еспанськи, а коли їй ніхто не відповідав, виривала Івановичу з руки валізу.

— Йди до чорта, стара чарівнице! Нам треба „гомбр“, а не баби... „гомбр“, „гомбр“... — повторював Іванів, як пригадав собі, що мужчина зветься

так по еспанськи. — „Гомбр“ із числом на грудях — показував Іванів.

Стара зрозуміла вкінці чого від неї хочуть і кликнула: — Фернандо, Фернандо!

За хвилину з'явився старший вже чоловік у воєняній короткочастій куртці. Іванів завіз його до вагону, звідки старий послугач повиганяв хлопчаків і позабирав клунки.

— Нема тут ніодного послугача з числом. Цей також без числа, однак виглядає принайменше на годячого — пояснював жінці Іванів. — Дуане... — сказав до послугача. — Сі, сі, кабалеро... — прихитнувшись головою старий еспанець.

IV. Двірець першої еспанської стації виглядав дуже не порядно: на землі лежало багато недокурків цигар і папіросок, шкірки з овочів і лупини з горіхів та „капачики“ брудного паперу. Перед стаційним будинком стояли бочки та порожні скрині, а звідусіль доходив запах припаленого товщ та помий.

Алеж бо тут бруд! — озвалася Глафіра Семенівна, затилюючи собі ніс.

— Еспанія — відповів їй коротко чоловік. — Зате, кажуть, нарід тут вродливий. В Італії також було нехлюйство, пригадаєш собі? Макаран сушили на вулиці, а кози доїли до пляшок, невиклоханих із оливи, однак нарід був врод-

ливий.

— Покищо я не могла ще ствердити того. Старий послугач — поганий, стара баба — наче чарівниця, а навіть хлопці не гарні... Ішли за обвантаженим послугачем, що накликав їх спішитися:

— Дуане кабалеро... Альон, сенсоро...

• По дорозі стрінули двох жандармів, що похажали задовж поїзду. Машерували з такою повагою, що зимоволі пригадували опереткових кабарієрів. Одяг їх мав у собі також щось опереткового: трикутні капелюхи, повстяна обува та чорні плащі, зпід яких сторчали дула крісів.

Ревізійна сая подобала на брудну шопу, повну густого диму. Ревізія на шастя тревала недовго. Урядовець у заляженому однострою із срібними кружками на раменах приступив дуже поважно до куфра Іванових і не виявляючи цигару з уст, спитався:

— Табак... ге... сигарете? Відчинили куфер. Урядовець заглянув у середину, махав рукою та з'явився ревідувати річи старого англієця.

Митник приклеїв до клунків Іванових картки та простягнув руку до Іванова. Послугач шепнув до Іванова:

— Уна пезета, кабалеро...

— Дайжеж йому гріш... — говорила Глафіра Семенівна. — Варто йому дати, бо був дуже звичайний... Зовсім не переки-

дав наших річей, я навіть не потребувала отворити скриньок. Зараз видно, що еспанці то цивілізований нарід! І як тут дешево... Одна пезета!

Як полагали всі формальності, пішли до буфету, що був у великій задимленій салі.

Посередині стояв довгий стіл, накритий поплямленою скатертю, заставлений брудними тарілками та чарками з недопитим вином. За столом сиділо кілька смаглявих мужчин, у ширококрих капелюхах і суконних пелеринах, а перед ними стояли пляшки та чарки. Господар сидів за буфетом і приказував трьома локтями, що ухилялися по салі. При самому буфеті стояв хлопець із засуканими рукавами та мив у шапличку посудину, яку описля витрав брудною стиркою.

Послугач пояснив Івановим, що до відзду поїзду остає ще „уна гора“, одна година, тому можуть спокійно покріпитися, тимбільше, що він уже закупить білети та завадєгідь займе місця у передній вагоні. Однак Іванів хотів бути при закупні білетів, тож пішли разом до каси. Білети продавала жінка, що говорила трохи по французьки, то Іванів порозумів з нею як-так і купив білети до Мадриду. Колиж уже хотів відійти, підсунула йому пущу, з вималюванням на ній хрестом. Хоч-не-хоч мусів Іванів викинути гріш.

(Дальше буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧОГО ТРЕБА МОЛОДІ?

Недавно тому говорив один відомий американський виховник на зборах Поступового Виховного Союзу про те, чого хоче молодь, і переконував, що вона хоче знати практичні річі.

Він вичисляв, що саме молоді розуміє під практичними річами. Вона хоче відповідей на питання: Як добре виглядати? Як робити знайомих і задержувати приятелів? Як знайти собі подругу? Як з ними, чи знею, жити? І таке інше.

Чи справді так?

ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО МУЖА?

Ще два дні не минули від донесення газет про ті збори, а вже появилось в американських газетах оголошення, на котрім на верху написано: де шукати доброго мужа?

Відповідь на переважне питання дуже замітна: треба мужа шукати між тими, що пють певного роду содову воду.

Чи знайдуться дівчата, що в те повірять? І чи знайдуться чоловіки, що подумают собі, що дівчата вибирають собі будучих мужів за тим, яку воду вони пють?

ЩО ЧИТАТИ МОЛОДІ?

Дирекція вищої школи ім. Джана Адамса в Озови Парку, на Лонг Айленді, взялася на добре до лектури своїх учеників. Каже дирекція, що з шкільної бібліотеки викинуть повість американця Синклера Лунса „Аровсмит“ і повість французького письменника Віктора Гюга „Нуждарі“.

Дирекція каже, що ці книжки писані були авторами, що „дивилися на світ через брудну шибу вікна в коршмі“.

Що за наслідок може мати така політика школи? Чи не візьметься молодь аж тепер читати ці книжки, щоби переконатися, чи справді ці книжки такі злі, як учителі за них говорять, і чи справді вони були писані „крізь вікна в коршмі“?

Питання дуже цікаве, бо не всі люди дивляться на автора „Нуждарів“ і на автора „Аровсміта“ так, як дивляться вчителі згаданої вищої школи. Віктора Гюга вважають часто не лише одним з найбільших письменників Франції, але й одним з найбільших письменників світа, а Синклера Лунса, надано недавно відзначення Нобля, найбільшу в світі літературну нагороду.

НАШО ЗДАЛИСЯ ЗАБОРОНИ?

І що станеться, як молодь, прочитавши викинені з шкільної бібліотеки книжки, переконається, що ці книжки справді дають багато читачеві та що їх автори левно не писали цих книжок „крізь шибі коршмі“?

Свого часу німецький цесар Вільгельм Другий спротивився виставленню пам'ятника поетові Гайнріхові Гайному. Одна сатирична газета нарисувала, як Гайнріх Гайне встает з його пам'ятника й просить переходячого цесаря Вільгельма засісти на його місце.

Цим газета натякнула на поезію, яку пробував писати Вільгельм. Вона немовби сказала: Чи не думаєте, пане цесаре, чи вам належить місце Гайного?

Чи не зверне заборона дирекції на вартість цієї дирекції?

ЧИТАЙТЕ ДИКЕНСА.

Чи не думала дирекція про можливість, коли вона читала моєго своєї школи, читати Віктора Гюга „Нуждарі“ і читати Дикенса „Великий експеримент“?

“Протягом 11 років я тішився сигаретками Локкіс”

пише Езіо Пинза, Бас

Метрополитен Опері

“Коли я пишу це, я знаходжуся в моїй убіральної в Метрополитен Опері. Я щойно закінчив успішний виступ в ‘Ле Кок д’Ор’. І сигаретка Lucky Strike, яку я в цій хвилині курю, є одною з нагород перемоги! Та чи відчуваю я якунебудь журбу, що курення матиме вплив на моє горло після мого виснажливого виступу? В ніякому разі. Бо я відкрив, що легке курення догоджує обоім — мійому смакові й мійому горлу. Протягом одинадцяти років я тішився сигаретками Luckies в цій країні і навіть у моїй родинній Італії.”

Ezio Pinza

СЛАВНА ЗОРЯ
МЕТРОПОЛИТЕН ОПЕРИ КОМІАНІ

НАЙКРАЩИЙ ТЮТЮН —
“СМЕТАНКА З ВРОЖАЮ”

Незалежний дослід зроблено недавно між професійними чоловіками й жінками — адвокатами, лікарями, лекторами, вченими й іншими. З тих, котрі сказали, що курять сигаретки понад 87% заявило, що особисто вони воліють легке курення.

Пан Пинза потверджує мудрість цього вибору, і це саме роблять інші провідні артисти радіо, сцени, екрану й опери. Їхні голоси, це їхнє багатство. Тому багато з них курять Luckies. Ви також можете мати охорону горла, яку дає Luckies — легке курення вільне від певних шорстких подратувань, усунених за допомогою особливого процесу “It’s Toasted”. Luckies лагідні для горла!

Легке Курення

“It’s Toasted” — Це Охорона Вашого Горла

ПРОТИ ПОДРАЗНЕННЯ — ПРОТИ КАШЛЮ

Copyright 1937. The American Tobacco Company

Дикенса вважали довгими роками великим англійським письменником. Останніми часами ця слава дещо притихла, бо критики стали не-злюблювати його слізливого писання. Один критик навіть закидає Дикенсові, що він своїм промовлюванням до себе непожовування на довгі десятиліття підірвав здоровий розвій англійської літератури.

Ці критики виходять з думки, що коли письменник розжалоблюється над самим собою, то він не може створити великого літературного твору.

САМОПОЖАЛУВАННЯ І ЧИТАЧ.

Та нам, читачам, не те в голові. Читачів не обходить багато, що там станеться з письменниками, коли читачам було добре.

Отже най там письменники роблять зі собою, що хотять, коли читачам це на здоров'я виходило. Але чи виходить це на добре читачеві, як автор розписується з великим жалем про таких, як він самий, як він старається збудувати милосердя до певного типу людей?

Якраз до цього питання дикнувся відомий американський критик Вен Вік Брукс, пишучи про повісті американського письменника, Аптона Синклера. Вен Вік Брукс розглядає питання, скільки варта призначення Синклерові слави, що мовляв він перший з американських письменників почав писати про американських робітників. Вен Вік Брукс каже, що цей почин вартував би багато, якби Аптон Синклер не старався в чи-

тату розбуджувати пожалування, милосердя, до себе самого.

Вен Вік Брукс каже, що самопожалування робітників підриває їх здібність до боротьби. Людина, що жалує себе, не може бути милосердним над собою. Така людина до боротьби проти лиха не береться.

МОЛОДЬ І ГОЛУБИ.

Все це знов підносить питання: що давати читати молоді, а молоді спеціально?

На згаданий конференції Поступового Виховного Союзу, на котрій говорено, чого хоче молодь, стверджено, що молодь не хоче передовсім „книжкової мякушки“, якої ї наділяє старе покоління.

Під „книжковою мякушкою“ молодь розуміє пода-

вання змісту з книжок, котрі старе покоління само перечитало, „пережувало“. На означення „мякушки“ вжито слово, котрим означається цей корм, що її старий голуб дає голубятам. Отже старе покоління, подаючи молоді змісти й критики книжок, поступає, як цей голуб, що самий пережовує поживу для молодих.

Виходило би з слів „поступових“ виховників, що молодь цього не любить, щоби старші її кормили виімками, оглядами, змістами з книжок, прочитаних старшими. Виходило би, що молодь хоче сама книжки читати й сама це все пережовувати своїми зубами.

Чи справді так воно? Чи справді молодь так сама хоче жувати? І чи справді старе покоління так скоро жувати за молодь і кормити молодь мякушкою?

СОКРАТ НА ДІТОЧОМУ КОНИКУ.

Сократові*) приятелі побачили раз його, як він їхав на диточому коннику, себто на палиці з кіньською головою (hooby-horse). Греки давали своїм дітям такі коники, щоби звертати вже замолоду їх увагу на воїнську мінущину народу та що Троя впала лише завдяки жартівливому підступові Одисея. Він оставив під Троєю величезного дерев'яного коня, в якого нутрі були заховалися во-яки. Троянці, зраділи „дарунком“, втягнули ко-

ня до міста й так самі причинилися до упадку свого міста. Довкола Сократа, що вганяв на дерев'яному коннику, стояли його діти та раділи, кричали весело, як батько давав їм поглядкову лекцію кавалерійської штуки. Приятелі дивувалися, що філософ займається такою „роботою“. Та Сократ відповів їм, що воно зовсім не зашкодить повазі, коли хто вганяє на диточому дерев'яному коннику та що й найліпший приятель правди, себто філософ, мусить признати, що наше життя це ніщо інше, лише мішанина забави та гіркої конечности.

Німецький філософ Шопенгавер**) висловив ту саму думку іншими словами, а саме, що наше життя це боротьба з голодом і скукою.

Ніцше***) сказав про це так: У справжній лю-

дині криється дитина, а ця хоче бавитися.

*) Сократ, грецький філософ, народився 469 року перед Христом в Афінах, наробив собі багато ворогів тим, що говорив усе отверто, не перебираючи в словах. В 399 році во-роги обвинуватили Сократа в богохульстві та що псує молодь. Суд засудив Сократа на кару смерті, він мусів випити отруку. Сократ був учелем Платона (найславнішого філософа) та державного мужа Альквіада. У своїх науках послугував кате-хитичною методою (е це наука при допомозі запитів і відповідей), а іронією та гутірками побуджував до самостійного думання.

**) Шопенгавер Артур (1788—1860), песиміст.

*** Ніцше Фридрих, філософський письменник (1844—1900). Від 1889 умово хорей.

СМЕРТЬ У ГАЗОВІЙ КОМОРІ

Покарають смертю перший раз на Литві при допомозі газової комори кілька осіб, обвинувачених за вбивство селянина Брідіса. На Литві обов'язує вже закон про виконання смерти при допомозі газової комори.

УВАГА! — УКРАЇНЦІ МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., Й ОКОЛИЦІ! В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1937 РОКУ

буде висвітлена

НАТАЛКА ПОЛТАВКА

(з гарною музикою, піснями і танцями)
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
214-216 FULLTON STREET, ELIZABETH, N. J.
Перша вистава в годині 6-тій ввечір, а друга в годині 8-мій ввечір.

Запрошується всіх українських громадян з Елізабет, Линден, Ровей і з інших близьких околиць.

Перша Українська Корпорація Звукової Фільми В. Авраменка.

НОВИНА! — УКРАЇНЦІ НЬО ЙОРКУ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

РЕЛІГІЯ, ПОЛІТИКА, ВІК І ГРОШІ — не грають ролі, треба бути тільки українкою або українцем, щоб записатися до „ШКОЛИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ“

яка вам дасть: здоров'я, силу, красу тіла та фахове знання. Можете вибрати або належати до трьох секцій:

ПРЕДМЕТИ.

І. ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ:

- 1) ГІМНАСТИКА: штука систематичного розвинення всіх м'язів, уможливлення довільного використання максимальної справності тіла.
- 2) АКРОБАТИКА: це гімнастика, що крім згаданих прикмет вимагає свідомості, орієнтації руху в кожному положенні тіла, стреміння відірвати його від землі.
- 3) ГІГІЄНА ТІЛА.
- 4) ІНСТРУКТОРСТВО.

ІІ. БАЛЕТОВА:

- 1) РИТМІКА: уміння реагувати тілом на певні уклади слухових вражень.
- 2) ПЛІАСТИКА: штука вироблення гарної лінії тіла та натуральності руху в танці.
- 3) ТАНЕЦЬ: артистичне опрацювання ритмічних фрагментів, що мають логічний зміст. Танок-абстрактний, національний, український.
- 4) КОМПОЗИЦІЯ-ІМПРОВІЗАЦІЯ.

ІІІ. ДРАМАТИЧНА:

- 1) ДИКЦІЯ: удосконалення вимови, що є підставою сценічної гри.
- 2) ІМІМІКА: уміння виразно говорити обличчям про своє чуття.
- 3) СЦЕНІЧНІ ВІПРАВИ; 4) ХАРАКТЕРИЗАЦІЯ; 5) РЕЖИСЕРСЬКИЙ КУРС.

Інструкторство, композиція та режисерський курс з часом увійде в спеціальну ідеологічну класу будучого провідництва.

Регулярна наука почнеться, коли зголоситься відповідна кількість учнів. Тимчасом, кожного тижня відбуваються вистави та перші лекції танців в суботу, між год. 4—6 попол., в У. Н. Домі, 217-19 Е. 6 вул. Нью Йорк. — Родичі! Не згубіть доброї нагоди для ваших дітей! Спішіть та записуйте їх!

Анатоль Демон-Довгопольський.

7 днів до
СТАРОГО КРАЮ

НА

BREMEN • EUROPA

Поспішні поїзди при пароплавах „Бремен“ і „Европа“, в Бремергавен, забезпечують вигідну подорож до старого домашнього міста.

АБО ПОДРОЖУЙТЕ НА ПОПУЛЯРНИХ ПОСПІШНИХ ПАРОПЛАВАХ

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND

HAMBURG • NEW YORK

Знамениті залізничні поїзди з Бремену до Гамбурга.

Ми допоможемо вам роздобути гостинні й імміграційні візи для ваших європейських своїхків.

Більшх інформацій укажіть нам ваш міст, агент або

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

ЗАПРОШЕННЯ

на
АРХІЕРЕЙСЬКУ СЛУЖБУ БОЖУ І ТОРЖЕСТВО
ЕПІСКОПСЬКИХ СВЯЧЕНЬ

НОМІНАТА АРХИМ. О. БОГДАНА

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 28-ГО ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1937 РОКУ

В ГРЕЦЬКІЙ КАТЕДРІ ПРЕСВ. ТРОИЦІ

(HOLY TRINITY CATHEDRAL, 319 EAST 74th STREET, between 1—2 Aves., NEW YORK CITY.

ПОЧАТОК точно в годині 10:30 рано.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

БЕНКЕТ в честь Преосв. о. Богдана буде улаштований зараз по Службі Божій

В YORKVILLE CASINO, 210 EAST 86th STREET, N. Y. C.

На це історичне торжество запрошуємо всіх українців, українські Товариства і Організації.

Консисторія Української Православної Дієцезії.

675 EAST 183rd STREET, NEW YORK CITY. — Tel. RAY 9-1961.

